

Zadeva: Zabeležka 104. seje PS SINTEZA-KCD z dne 7. januarja 2020

Seja je potekala med 16.00 in 18.10. uro v prostorih BF po naslednjem dnevnem redu:

1. Pregled in potrditev zapisnika pretekle seje PS;
2. Stališče do širitve šengenskega območja ob nepoznanih mejah (Mencingerjeva pobuda);
3. Programska razprava o problemih zdravstva (3. nadaljevanje – M. Česen);
4. Kratka poročila o tekočih projektih:
 - 4.1. Študijski projekt (Matjaž, Mateja);
 - 4.2. Prenova volilne zakonodaje (Pintar);
 - 4.3. Racionalizacija javnega sektorja (Demšar);
 - 4.4. Investicijski projekti.
5. Razno.

Na seji so bili sprejeti naslednji sklepi in dogovori:

Ad 1) Zapisnik pretekle seje se sprejme brez dopolnil in popravkov.

Ad 2) Širitev »Šengenskih meja«:

V daljši razpravi je bilo poudarjeno, da je za Slovenijo nesprejemljiva hrvaška zahteva za prenos šengenske meje na južno in vzhodno mejo Hrvaške, saj te meje dejansko niso določene. Ocenili smo, da Hrvaška teh mej tehnično (še) ni sposobna varovati na način, kot to določajo šengenska pravila. Dokaz za to je v dejstvu, da je v letu 2019 Slovenija na svoji meji s Hrvaško zaustavila več kot 15.000 prebežnikov, ki jih je vrnila na Hrvaško, Avstrija pa je kljub poostreni meji s Slovenijo odkrila manj kot 100 prebežnikov (in večino vrnila v Slovenijo). V primeru vstopa Hrvaške v šengensko območje (ob utemeljeni obojestranski ekonomski koristi) in opuščanja intenzivne (šengenske) kontrole na slovensko-hrvaški meji, bi večino teh prebežnikov zaustavili Avstrijci, ki bi jih vrnili v Slovenijo, Slovenija pa jih ne bi mogla vrniti Hrvaški in bi postajala nekakšen žep za prebežnike. Če pa bi ohranili sedanji režim na meji s Hrvaško, da bi preprečili vstop prebežnikom v Slovenijo, pa odpadejo vse ekonomske koristi, ki jih nekateri močno poudarjajo ob vstopu Hrvaške v šengensko območje.

Na tej podlagi je bilo dogovorjeno, da M. Maček do konca tedna pripravi predlog stališča SINTEZE-KCD do tega vprašanja, ki bi ga nato PS uskladi po elektronski poti, nato pa bi ga naslednji teden poslali širšemu krogu pristojnih institucij in medijem.

Ad 3) Sistem zdravstvenega varstva:

Izjemen uvod v razpravo o problemih zdravstva je podal M. Česen, ki je pregledno orisal vrsto odprtih vprašanj. V poglobljeni razpravi je bilo najprej ugotovljeno, da je zdravstvo največji in najbolj kompleksen problemski splet sodobne slovenske družbe, v katerem se na svojstven način prepletajo in uveljavljajo (skoraj) vsi ostali problemi:

- dilema javnega in privatnega;
- slaba organiziranost in akutno pomanjkanje strokovnega in družbenega nadzora (kot v ostalih podsistemih);
- neracionalno trošenje sredstev, korupcija in privilegiji;
- pomanjkanje dobrih kadrov in njihova neracionalna koncentracija, ki ne omogoča uravnoveženega policentričnega razvoja Slovenije;
- itd.

Ker ni povsem jasno, ali Slovenija sploh ima dobro analizo sedanjega stanja, ki bi rezultirala v opredelitev ciljev in določitev prioritet reševanja problemov, torej v »strategijo zdravljenja zdravstva«, bo za razpravo na naslednji seji PS oblikovano pismo za ministra Šabedra z nekaterimi vprašanji in sugestijami (E. M. Pintar).

Ad 4) Tekoči projekti:

4.1. Študijski projekt je bil posredovan, vendar je prišlo do manjšega zapleta zaradi napačnih izračunov potrebnih sredstev. Nosilci projekta vlogo usklajujejo.

Glede delovanja Društva je bilo dogovorjeno, da elektronske naslov lahko odprejo samo tisti, ki imajo v Društvu opredeljeno odgovornost zanje (predsednik, tajnik), vsak odhodni dopis pa mora imeti odobritev predsednika. To naj bi realizirali v januarju.

4.2. Pintar je poročal o odprtju bloga na (večinsko) tematiko volilne zakonodaje. Marc bo članom PS poslal link na ta blog. Dobro bi bilo, da še kdo (Matjaž, Klara, ...) na drugi domeni (ponudniku podobnih storitev) odpre podoben blog oz. da se člani PS vključijo v razpravo na tem blogu.

Sicer pa v DZ poteka zbiranje podpisov za uveljavitev instituta relativnega (in neobveznega) prednostnega glasu v ZVDZ, ki pa sedanje nesprejemljivosti volilnega sistema (prav zaradi neobveznosti prednostnega glasu) ne bo bistveno izboljšal. Ocenjujemo, da gre le za kozmetičen popravek.

4.3. Demšar je poročal o določenih premikih v politiki glede sprejema projekta o racionalizaciji javnega sektorja, tako kar zadeva sklop ne-političnega kot sklop političnega kadrovanja.

Marc je navezal stike z vodstvom Državnega sveta (DS) glede možnosti organizacije posvetov o aktualnih tematikah. Predlagana so tri področja: racionalizacija javnega sektorja (Demšar), volilni sistem (Pintar) in upravljanje SDH, DUTB (Cetinski), kar pa se lahko še spremeni. Vendar je poudarjeno, da so taki posveti mogoči le ob sodelovanju članov DS, zato se bomo poizkušali dogovoriti s posameznimi svetniki za sodelovanje. Imenovani nosilci naj v najkrajšem možnem času pripravijo kratke vsebinske predloge posveta.

4.4. Na področju velikih investicijskih projektov se ni v času od zadnje seje PS zgodilo nič posebnega. Glede Karavank se usklajujejo informacije in pripravlja podpis pogodbe. V projektu 2TDK se pripravlja seja PSCN konec januarja ali v začetku februarja, na kateri bodo člani PSCN obravnavali predlog Tretjega poročila, ki bo pokrilo obdobje od 30. junija do konca leta.

V tem sklopu je treba omeniti, da je J. P. Damjan objavil nekakšno pregledno analizo, s katero naj bi ugotovil prednosti izbire domačih podjetij za izvajanje večjih projektov (npr. Karavanke, 2TDK, Tretja os, itd). V analizi so uporabljeni nekateri nekorektni podatki, kar vpliva na enostranske zaključke analize, na kar smo ga tudi opozorili.

Ad 5) Razno:

Razvila se je krajša razprava glede prisotnosti naših vojakov v Iraku po zahtevi iraškega parlamenta, da naj tuje vojaške sile zapustijo Irak. Nekatere države svoje vojake že umikajo, Slovenija še ne. So slovenski vojaki v Iraku tako postali »del okupacijske vojske«? Dogovorjeno je bilo, da zaenkrat na ta vprašanja SINTEZA-KCD ne reagira, prav tako ne na grožnjo ZDA o napadih na iranske kulturne spomenike, ne glede na splošno oceno, da tako grožnjo lahko izrečejo le vandali.

Naslednja seja PS bo v torek, 7. januarja 2020 ob 16 uri.

Zapisnik pripravila E. M. Pintar in M. Marc